

АЛІНА ШТЕРАН

МАРМУРОВИЙ ПЕС

МАЛЮВАЛА
НАДЬОШНА

I
Фантастична історія може початися з будь-чого. Навіть зі звичайного собаки, який щодня в будь-яку погоду гуляє зі своєю господинею.

Зазвичай у скотч-тер'єрів відростає із шерсті «спідничка», під яку зовсім ховаються лапки. Але Дживс такої «спіднички» ще не мав. Вуха в скотч-тер'єрів завжди нашорошені, а очі дуже розумні, хоч і приховані за кудлатими бровами.

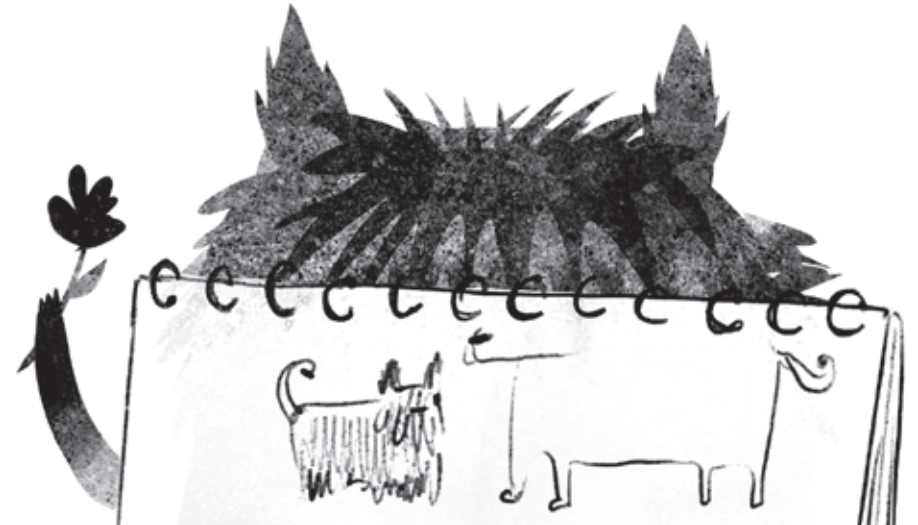
Господиню Дживса звали Читачкою, адже вона постійно щось читала. Звісно, не всі її звали саме так, тільки друзі й сестра. Але це ім'я Читачці дуже подобалося.

Дживс чудово почувався на вулиці, стрибаючи в захваті навколо великого й поважного лабрадора,

а Читачка швидко малювала обох собак.

Невдовзі лабрадору та його серйозній господині урвався терпець, тож вони пішли кудись у своїх справах. Дживс гайнув у траву по каштани, а Читачка додала останні виразні штрихи, коли раптом почула:

— Намалюй і мене, будь ласка!

II

Поруч стояв високий хлопець, одягнений у білу туніку.

«Як скульптури зі старих палаців!» — подумала Читачка. Саме про такі скульптури вона нещодавно дізналася на екскурсії в музеї.

Хлопець-скульптура, увесь зі справжнього мармуру, щойно злетів з кам'яної арки старої брами парку.

Читачка багато разів роздивлялася його, коли гуляла парком. За спиною в нього були складені крила. Обличчя приємне, хоч і сумне. Читачці щоразу здавалося, ніби хлопець-скульптура так само уважно намагається роздивитися її.

— Мене звати Грайокрайхрамд. А коротше — Грай. А ти Читачка, так? Я тебе часто бачу тут у парку.

Читачка стояла зацікавлена. Оговталася тільки тоді, коли Дживс голосно гавкнув на Грая, а той розправив великі крила та враз злетів назад на свою браму.

— То ти хочеш, щоб я тебе намалювала? — запитала Читачка, коли Дживс нарешті заспокоївся, а Грай повернувся.

— Так. А ще в мене теж був собака. Дуже гарний. Але він зник.

— Як це, зник? — обурилася
Читачка.

Вона зі своїм Дживсом майже
не розлучалася. А якби можна було
його брати в школу й на малю-
вання, то й зовсім не залишала б
самого.

— Може, твій пес загубився?

— Та навряд. Він знає це місто
вже років триста.

— Ого! То скільки ж тоді тобі? — вигукнула Читачка.

— Десь стільки ж. Ми сюди перебралися з Румунії. Там мої дідусь із бабусею вивели нову породу летючих мармурових собак. Тóрвальд був саме з них.

— Граю, як може зникнути летючий собака посеред великого міста?! Коли ж це сталося?

— Та вже десь із рік як.

— Цілий рік! І ти не шукав? — обурилася дівчинка.

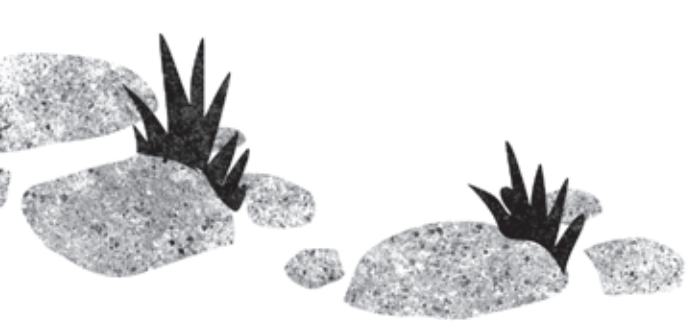
Граї трохи знітився, але все ж таки спробував захищатися:

— Для нас, мармурових, один рік — це все одно що для вас один день.

— І ти цілий день не шукав свого собаку?

— Я шукав! Але не знайшов, — зовсім засмутився Граї, навіть крила напружено затріпотіли. — Я пролетів уздовж і впоперек усе місто. Зазирнув у кожен двір і парк. Але його ніде немає...

III

Мармурóвий хлопець тяжко зітхнув і погладив Дживса, який уже трохи заспокоївся та дружньо намагався вхопити Грая за палець.

— А може, його хтось викрав? — Читачка переймалася бідю свого нового знайомого все більше.

— Та ні, — засумнівався Грай. — Спробуй його викради. Він не схожий на малого пухнастого песика.

— А в музей ти не звертався? — згадала Читачка свою екскурсію.

— Ні. А що це?

— Музей — це місце, де зберігаються всілякі історичні знахідки, скарби й навіть легенди!

— Тóрвальд — справжній скарб і легенда! Він точно там! Ходімо

в музей. Не знав, що люди зберігають легенди в музеях. І ніколи в жодному не був.

— Це ж треба! — здивувалася Читачка. — Дживсе, до мене! Ходімо в музей!.. Але... У який саме?

— А вони що, усі різні? — здивувався Грай.

— Так, у нашому місті їх багато. Бувають історичні, художні, археологічні*, природнічі**... Природнічі

* В археологічному музеї показана історія людства на прикладах пам'яток давніх епох: кам'яної, мідної (бронзової), залізної доби та пізніших часів.

** У природнічому музеї зібрані експонати, які розповідають про виникнення, будову та історію Землі, її рослинний і тваринний світ, їхнє минуле й сучасне.

теж неоднакові. От ми нещодавно з класом були в зоологічному, а є ще ботанічні та палеонтологічні...

— Палео... що?

— Палеонтологічні. Такі, де зберігаються кістки великих вимерлих тварин. Наприклад, мамонтів.

— Кістки? Тóрвальд зацікавився б. Хоча годувати його не треба.

— Зручно ти влаштувався, — засміялася Читачка, — годувати собаку не треба. Що ж, пішли до палеонтологічного. Це поруч.

IV

Дорогою до музею Читачка з подивом зрозуміла, що ніхто на вулицях особливо їй не звертав на них із Граєм уваги. Мабуть, вважали хлопця одним з акторів-мімів, які завмирають на вулицях як статуї та дивують туристів. Або просто не помічали.

Навколо палеонтологічного музею кружляло золотими вихорами

листя. Кілька листочків залетіло до музею, коли туди ввійшли Читачка, Грай і Дживс.

Музей зустрів їх зовсім не тишею та спокоєм. У залах лунав сміх, чулися дитячі зойки. Поміж експонатів метушилися малюки, а їхні мами малювали. Скелети динозаврів наче вдивлялися у відвідувачів музею своїми кістяними черепами та навіть намагалися усміхнутися. Дживс стримано загарчав. А Грай запитав трохи спантелічено, показуючи рукою на відвідувачів:

— Вони всі теж люблять кістки?

Читачка навіть обурилася від такої необізнаності.

— Не кістки! Їх цікавлять динозаври та всі інші істоти, які колись жили на Землі. Палеонто́логи* знаходять і вивчають їхні рештки та збирають у таких музеях. Це історія природи.

Грай, Читачка та Дживс проминули майже цілий скелет тридцятиметрового кита. А потім пробігли ще кілька залів з мамонтами та печерними ведмедями. Із сусідньої зали до них усміхався блискучий

*Палеонто́логи — фахівці з палеонтології.

череп тиранозавра. Але Тóрвальда ніде не було видно. Грай сумно вдивлявся у знахідки палеонтологів, Дживс стримано прикидався вихованим. А Читачці все більше здавалося, що Тóрвальда вони тут так і не знайдуть.

— Історія природи... — нарешті озвався Грай. — Якщо є історія каміння, то й у нас, як на те пішло, є своя історія.

— Історія каміння — це геологія. Тут на першому поверсі є відділ геології! — згадала Читачка. — Ходімо туди?

— Гаразд, якщо там теж зберігаються скарби. Ти не уявляєш, який коштовний мармур, з якого зроблено Тóрвальда. Дідусь звозив мармур у Румунію з усього світу.

Читачка лише кивнула — і вони пішли до сходів.

V

У геологічному відділі музею також не було тихо. Поміж стендами з блискучими камінцями походжали дідусі й бабусі з онуками. Одна бабуся врешті-решт присіла перепочити, а її онучка з подружкою все ніяк не могли відійти від копії білого індійського палацу, зробленої зі справжнього мармуру. Поруч лежала чималенька блискучо-біла

кам'яна брила. Читачка з Граєм одразу подалися до неї.

— Ось! Мармур із Карра́ри*, з італійських гір! — хлопець так розхвилювався, наче знайшов Тóрвальда. Він лагідно погладив брилу. Його рука була білішою за необрóблений мармур і виблискувала від електричного освітлення.

Дівчатка поруч нарешті відвели погляд від мармурóвого палацу й тепер не менш уважно роздивлялися Грая.

* Знаменитий карра́рський мармур здавна видобувають у каменярнях біля італійського міста Карра́ра. Він вирізняється дивовижною білизо́ю та красою.

— Ти ж не справжній хлопець? Ти жива скульптура! — раптом не витримала менша з дівчат і обережно торкнулася долоні Грая. Він завмер і наче скам'янів. На мить Читачці навіть здалося, що Грай зник, а поруч із нею — мармурóва скульптура з парку, яка дивним чином опинилася в музеї.

Відвідувачі почали озиратися та підходити до Грая. Раптом усім їм стало нецікаво розглядати кольорові камінці. Кільце́ з глядачів навколо щільнішало. Уже чулося:

— Скульптура ожила!

- Не може бути, це актор!
- Такого гриму не буває!
- До чого техніка дійшла!
- Мармурóвий робот!

Дживс першим зрозумів, що потрібно діяти. І голосно загавкав. Хтось зойкнув, Грай отямився. Кільце́ навколо них розімкнулося — і Читачка майже витягла Грая та Дживса на вулицю.

VI

Зупинилися вони лише біля якогось скверу, важко віддіхуючись. Грай навіть намагався усміхнутися. Його крила тріпотіли на вітрі.

— Хочеш морозива? — запитала Читачка, коли побачила ятку поруч.

— Хочу! А що це?

— Воно солодке, холодне і дуже смачне!

За хвилину вони вже заспокоювали нерви морозивом, і Грай знову сумно всміхнувся.

— Воно схоже на мене. Теж біле й холодне.

— Та ну! У нього, на відміну від тебе, дуже коротка історія, — Читачка віддала Дживсу останній шматочок хрумкої вафельки.

— Історія... — Грай знову засмутився. — Несправжня в нас історія з Тóрвальдом, історія каміння.

— Неправда, Граю, — Читачка, навпаки, зовсім не була засмучена. — Слухай, про мрамур —

це не зовсім ваша історія. І ми взагалі не там шукали. Ваша історія ось. Дивись!

Біля скверу, у якому вони опинилися, височіла велика гарна споруда з колонами та скульптурами.

— Що це? — запитав Грай. —
Ще один музей? Ні, з мене досить!

— А як же Тóрвальд?! — вигукнула Читачка. — Він точно там, якщо він у тебе такий скарб! І це саме ваша історія! Чого ж я одразу про це не подумала! Це археологічний музей! Твоя історія — не тільки мрамур з усього світу, а ще й мистецтво скульптора, його натхнення та ідея. Брама ж у нашому парку не з неба впала! І ти разом з нею. Ходімо, може, щось дізнаємося.

VII

— Тóрвальде! — налякав густу музейну тишу Грай, щойно опинився в першій залі.

Дживс стіха загарчав, але стримався. А тоді й Читачка побачила дивовижного мрамурóвого крилатого пса, який спав на великому зеленому камені під вікном. Його довгий міцний хвіст звисав донизу, немов мотузка від старовинного

дзвоника. Хутро хвилями покривало тулуб, великі вуха були схожі на ріжки, очі ж — не менші, ніж у собак із Андерсенового «Кресáла»*. А на спині були крила! Такі ж великі, як і в господаря, але з іще більшими м'язами та кістками.

Від галасу й метушні навколо мармурóвий пес заворушився. Грай підбіг до нього та обійняв, а Читачка швидко, доки Тóрвальд остаточно не прокинувся, почала малювати.

Саме в цю мить до них підійшла наглядачка музею та всміхнулася:

*Ідеться про казку «Кресáло» Ганса Християна Андерсена.

— Ну ось і господар знайшовся! Ваш пес прибився до нас ще минулої осені. Такий холодний дощ тоді періщив із самого ранку. Собака зігрівся та й заснув у тиші. А чий він, звідки? Шукали-питали, ніхто не озвався. І ось тепер радість йому яка! А я все не могла заспокоїтися — звідки такий скарб нам? І в наших архівах дивилася, і до музею мистецтв зверталася. Але тепер знаю його легенду.

Грай і Читачка навіть подих затамували.

VIII

— Ваш пес Тóрвальд — робота геніального румунського майстра. До нашого міста ця робота потрапила як подарунок другу від скульптора. І відтоді прикрашала браму в парку. Я навіть знайшла родичів майстра. Вони розповіли історію, що собака мав мрамурового господаря, але разом їх перевезти до нашого міста не вдалося.

Їхня родина записала легенду, ніби поки господар, мармуровий хлопець, добрався до Тóрвальда, пес почав швидко кришитися. Скульптуру було майже втрачено. Тому з транспортуванням господаря дуже поспішали.

Наглядачка уважно подивилася на Грая. Читачка зашепотіла:

— Ти що, прилетіти не міг?

— Не міг, — тихо відповів Грай. — Я ж скульптура! Бачила, що в геологічному музеї почалося? А нас у гості сюди запросили. Треба було не наробити галасу.

Тóрвальд нарешті прокинувся, позіхнув, показавши всім свої страшенні ікла у величезній пащеці, упізнав Грая... І почалося! Його крила швидко розгорнулися, здіймаючи вітер. А хвіст!.. Хвіст довелося прив'язати до однієї з задніх лап, щоб на radoщах він не потрощив усі музейні скарби.

Зрештою всій компанії вдалося вибратися з музею під тепле осіннє сонячне проміння й не засмутити наглядачку. Вона також виявилася завзятою шанувальницею собак.

— Глядіть за ним уважніше! — сказала наглядачка на прощання.

IX

— То що, повертаєтеся на нашу браму в парк? — запитала Читачка дорогою додому.

Грай не міг відвести погляду від свого Тóрвальда, а той уже гарно порозумівся із Дживсом.

— Так, до перших морозів наглядатимемо за парком. А зимувати нас запросили до музею. Навесні знову переберемо́ся на браму.

— Чудово! — Читачка була щаслива, як і її новий друг. — Ось, тримайте, це вам!

І вона простягнула Граю цілу купу неймовірно красивих малюнків, на яких був він із Тóрвальдом.

— Дякую! Мене ніхто не малював так гарно. І взагалі ніхто не малював уже років двісті.

— А хто тебе малював двісті років тому? — зацікавилася Читачка.

— Один художник, але малюнки десь зникли.

— Як зникли? — здивувалася Читачка. — То, може, пошукаємо?

Тут зовсім недалеко є ще художній музей! Можливо, щось дізнаємося!

Грайокрайхра́мд навіть не намагався приховати свої сумніви.

— Я тобі дуже вдячний. І, звісно, не проти завітати ще й у художній музей. Але вже не сьогодні. Залишимо цю легенду на завтра? Тебе послухати, ваше місто повне легенд.

— Так і є. Кожне місто має свої легенди, якщо їх зберігати.

Завда́ння

І. Кожне місто має свої легенди. Їх, звісно ж, варто знати та зберігати. Однак міські легенди можна також вигадувати.

Спершу вибери своє улюблене місто, запиши його назву:

_____.

Тепер пригадай найцікавіші та найфантастичніші, на Твою думку, місця у цьому місті.

1. Вулиця _____.

2. Парк _____.

3. Музей _____.

4. Площа _____.

5. _____.

II. Для чудової міської легенди потрібні цікаві й оригінальні фантастичні герої. Спробуймо вигадати їх разом.

1. Мармурова _____.
2. Кам'яний _____.
3. Величезне _____.
4. Зелена _____.
5. Невловимий _____.
6. Дивовижне _____.

Вибери одне з вигаданих місць і двох вигаданих героїв. Початком якої історії могла б бути їхня зустріч у цьому місці?

Напиши історію в зошиті або розкажи своїм друзям.

Аліна Штефан

Дитяча письменниця, журналістка, книжкова оглядачка, авторка рецензій і статей про книжки й дитяче читання, а також казок та історій для дітей.

Закінчила медичну академію за спеціальністю «лікувальна справа», за фахом — лікарка. Цікавиться природничими науками та прагне зацікавити ними всіх інших. Мама трьох дівчаток, мешкає в Дніпрі. Авторка книжок «Шафа під сливою», «Літо довжиною в ДНК», «Реальність Баргеста».

Надія Кушнір

Ілюстраторка, дизайнерка та письменниця. Народилася у Львові, навчалася в Українській академії друкарства та Українській академії дизайну.

Оформила понад 60 дитячих, підліткових і дорослих книжок. «Мама» знаменитого гумористичного персонажа «Гусь». Написала й намалювала про нього книжку для дітей «Як Гусь свою любов шукав» та «Абетку» для дорослих. Користується псевдонімом Надьожна.

УДК 82-93:373.3
Ш88

Серія «Читальня»
РІВЕНЬ 3

Штефан Аліна

Ш88 Мармуровий пес / Аліна Штефан. — Харків : Вид-во «Ранок», 2019. — 48 с. : іл. с. — (Серія «Читальня», рівень 3).

ISBN 978-617-09-5020-8

Осіннього дня дівчинка на ім'я Читачка та її скотч-тер'єр Дживс зустрічають у міському парку дуже незвичного хлопця. Неймовірна історія, яку він розповість, спонукає друзів блукати музеями в пошуках мармурового пса. Ця фантастична оповідь Аліни Штефан захопить юних читачів уважніше придивлятися до свого улюбленого міста: його музеїв, парків і секретних місць.

Серію «Читальня» адресовано учням початкової школи для самостійного читання чи опрацювання на уроках. «Читальня» має три рівні складності тексту. Серію розробили та апробували методисти НЦ «Мала академія наук України», експерти з дитячого читання.

УДК 82-93:373.3

Літературно-художнє видання
Серія «Читальня»
Рівень 3

Штефан Аліна

МАРМУРОВИЙ ПЕС

Для молодшого шкільного віку

Ілюстрації *Над'южноі*

Керівниця проекту *Тетяна Стус*

Головна редакторка проекту *Галина Ткачук*

Провідна редакторка *Юлія Каспарова*

Літературна редакторка *Юлія Підмогильна*

Технічне редагування, верстка

Олена Румянцева

З питань реалізації звертатися:

Харків, тел.: (057) 727-70-77;

e-mail: deti@ranok.com.ua

C786025U. Підписано до друку 01.01.2019.

Формат 64×90/16. Папір офсетний.

Гарнітура Ubuntu. Друк офсетний.

Ум. друк. арк. 3,0.

ТОВ Видавництво «Ранок»,

вул. Кибальчича, 27, к. 135, Харків, 61071.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи

ДК № 5215 від 22.09.2016.

Для листів: вул. Космічна, 21а, Харків, 61145;

e-mail: office@ranok.com.ua

Тел./факс: (057) 719-58-67.

Разом дбаємо
про екологію та здоров'я

ISBN 978-617-09-5020-8

© Штефан А., текст, 2019

© Ткачук Г., завдання, 2019

© Над'южна, іл., 2019

© ТОВ Видавництво «Ранок», 2019